

SUSCRIPCIÓ
Barcelona. Una pesseta al mes
Espanya. 4'50 pessetes al trimestre
Extranjer. 9'00 id. id.
Pagant per avui, una pesseta de rebalta

EL POBLE: CATALA

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ
RAMBLA DE LES FLORS, 14, PRAL.
IMPREMTA
CARRER FORTUNY, NÚM. 2, 1ERS
TELÈFONS
Redacció, 723 - Impremta, 2,293

ANY IX NUM. 2566

BARCELONA, DIMECRES 13 DE MARS DE 1912

UN NÚMERO, 5 CÈNTIMS

Conseqüències de la guerra

CULPA GRAVISSIMA

En Navarro Reverter no hi ha dubte, parlant de l'actual situació econòmica: «L'estat de l'economia pública no es tant dolent com se creu. Estem en millors condicions que quan la guerra colonial».

Això val tant com la confessió d'haver arribat a una mena de carreró sense sortida. Comparar la situació econòmica d'ara amb la que produí el desastre colonial, fins acceptant com a cert que no tingui tanta gravetat com aleshores, és confessar que trobem en un moment difícilíssim per a la nostra hisenda.

I perquè tot això? Quina fatalitat històrica, quina inevitable conseqüència política ens ha conduït a aquesta situació, gravíssima fins al punt de fer dir al nou ministre d'Hisenda que, per sortime, fora menester tenir el poder traumàtic d'un Moisés i convertir en or les pedres?

Ah! Quan en un o detura a pensar en les causes productores d'aquesta situació, veïem de la bancarrota de l'Estat, els punys es clouen convulsivament i les dents cruixen. Perquè llavors de les guerres colonials hi havia per als governs monàrquics un semblant d'excusa. Cert que aquelles guerres les provocaren el desastre d'una política d'opressió, l'incompliment dels pactes concertats en hores solemnes, les rampinyes de la burocràcia protegida per les oligarquies de la metrópoli. Però deixant de banda les causes de la guerra, els governs espanyols tenien com una aparença de raó de no voler abandonar aquelles terres, per tant temps solmes al domini d'Espanya. Era orgull, gixolisme, tot lo que's vulgui. Més hi havia una raó, bona o dolenta, per sostenir aquella guerra en defensa d'uns drets més o menys ficticis.

Però, ara, quina raó justifica que'ns hagin fet ficar en aquesta aventura africana, de la qual no podem sortir sinó capots d'ossos i les butxaques buides? Què hi havien d'anar a fer a una terra que no era nostra, on res hi teníem que defensar, d'ont res no podem treure? Qui ens obligava a embolicar-nos en la conquesta i civilització del Rif, quan hi ha tantes i tantes illes de terres hispàniques encara sense conquerir per al treball i la civilització?

Quan, temps a venir, l'historiador faci la crítica de les raons que han impulsat els nostres governs a emprendre aquesta tova aventura, no trobarà en el diccionari prou termes de condemna per aplicar-los a aquests homes dels governs dinàstics. Per

ECOS

AIR VA DONAR la seva conferència a l'Ateneu l'Eugenio Noel. Abans havien parlat d'ell tota la premsa barcelonina. Si aquest xicot va cap al Calvari, no podrà dir que no ha tingut en la que anomenem ciutat ferrenya del catalanisme, un dia de Diogenes de Rams...

La vida de l'Eugenio Noel sembla la d'un heros del segle XVI. Ha estat mitg frare, mitg sacerdot del Crist, soldat, galeot i rodamón. Jo que fa tres dies que tinc amb ell fraternitat, puc desglossar la seva vida estranya i valerosa. Dels deu als tretze anys fou enviat de l'orde de Sant Joan de Déu; dels tretze als disset, seminarista; dels disset als vint, visqué estudiant en una golla; dels vint als vintitres, traslladà els seus estudis a un soterrani — el famós, entre la bohemía madrilenya, soterrani del Noé! —; dels vintitres als vintiquatre, soldat al Rif; dels vintiquatre als vinticinque, a la presó; dels vinticinque als vintisix, evangelista de la República, amb altres quatre mesos d'emprisonament. Ha anat de Brussel·les a Buenos Aires i de Lisboa a Roma. Sab llatí, grec i hebreu. Ha estudiat arquitectura, filosofia, teologia, dret, música, astronomia, fisiologia, matemàtiques i tauromàquia.

Notes polítiques

Conferència Interressant
El dissabte, dia 23 d'aquest mes, el digno diputat per Belaguer i individu de la Junta Directiva del C. N. R. del carrer de Pelai, don Felip Rodés, donarà una conferència anomenada Centre que versarà sobre la guerra del Rif en els seus diferents aspectes.

Donada la competència del conferenciant en aquests assumptes, no cal dir que la conferència de l'amic Rodés, es espera amb veritable expectació.

La Joventut
Dilluns, dia 18, a dos quarts de deu del vespre, se reunirà en junta general extraordinària la Joventut Federal Nacionalista Republicana.

El caducitat Igualadina
Els regidors de la majoria d'Igualada amb l'arcalde Godó al cap, han enviat telegrams de protesta molt enèrgics als senyors president del Congrés, ministre de la Governació i Miró, diputat per Sant Feliu, per la manera com aquest darrer tracta a aquells senyors regidors igualadins en la seva interpellació al Congrés.

A l'heros de la purga
A l'heros de la purga, Casimiro Nica — Ratificació — Calderón. — Curo Naciones Barcelona.

Felicitació an en Rodés
L'excaric Enric Llop, ferit en la campanya del Rif de 1909, ens demana que fem constar la seva entusiasta felicitació al senyor Rodés, pel seu gran discurs contra l'estèril aventura.

En Magalhães Lima
El Comitè d'Acció Social Progressiva, a qual invitió per visitar Catalunya ha correspost tan entusiasmada el gran apòstol de la llibertat de consciència, en Magalhães Lima, prega a tots els ciutadans que foren designats per integrar la comissió receptora, que demà dijous, a dos quarts de deu en punt del vespre, se serveixin congregar a l'Ateneu Enciclopèdic Popular, Carme, 30, principal, a l'objecte de constituir-se i procedir a la preparació dels actes que, amb caràcter col·lectiu, hauran de realitzar els elements progressius amb la cooperació de tan extensa personalitat durant la seva estada a Catalunya.

Aumena l'interès i l'importància d'aquesta reunió l'haver rebut abans una carta de Magalhães Lima marcant l'orientació i alguns de les seves vistes, i de qual contingut donarà compte a la comissió que deu constituir-se, el representant del Comitè d'Acció Social Progressiva.

Sessió de l'Ajuntament

A les 5:25 de la tarda, comença la sessió, baix la presidència del senyor Soriano.

Se llegeix i s'aprova l'acta de l'anterior.

El senyor Juncal
L'arcalde ha sabut als regidors que's troba present el senyor Juncal, a qui a l'Arca de l'hi ha dit que ja pot esser regidor de Barcelona. Se li dona la benvinguda en nom de la Corporació.

Seguidament li entrega la veneta.

El senyor Juncal, amb to declaratori, ens fa sapiguer que està separat de la dreta i de la minoria d'U. F. N. R. D'aquella i separa un alim, amb aquesta, no obstant l'única l'amor a la Democràcia i a la República. Això no vol dir que no sigui personalment amic de tots.

Acaha saludant a tothom, especialment als seus correl·ligaris i al seu que (7) senyor Serrallana.

El senyor Lluhi el saluda en nom dels seus amics i li diu que no obstant i estar separat dels diferents conceptes que's desonen de l'organització de l'Estat, del Municipi i de la Nació, en quant a les relacions personals pot estar convençut que li no mancan.

El senyor Vallés i Pujals fa semblants manifestacions en nom de la col·lecció de drets. El senyor Serrallana's agraeix a tots la cortesia i el senyor Juncal se dona per satisfet.

I ja'n tenim un altre!

Despaig oficial

El carbó
Ofici de l'arcalde donant compte de que havent acabat el carbó amb que s'alimentaven les màquines elctriques de Moncada, ha donat orde de que's traslladi l'estancament que hi havia destinada a la màquina d'elevació del Parc, perquè no quedin sense aigua els edificis públics i particulars que n'usen d'aquella.

Interpel·lacions

Perdent el temps
El senyor Muntanyola demana que's passi desseguida a l'orde del dia, perquè hi ha dictaments d'importància.

En Soriano creu que no s'ha de fer així, perquè té una interpellació anunciada a l'arcalde.

El senyor Nolla s'adhereix a lo dit pel senyor Muntanyola.

L'arcalde aleshores demana an aquest, que deixi explicar al senyor Soriano la seva interpellació perquè de lo contrari podria semblar que l'arcalde la defugís.

El senyor Muntanyola s'hi avé, però l'arcalde Carreté també vol parlar.

I sobre si parlarà o no, pronuncia discursos i més discursos, dient entre altres coses, que si se tracta d'entorpir la marxa del Consistori, ell també hi farà lo que pugui.

El senyor Muntanyola insisteix en la seva proposició de que se parli n'ing, excepte el senyor Soriano, abans de l'orde del dia.

En Carreté s'indigna i promet presentar osmes (11) a la proposició.

El president el crida a l'orde y en Carreté torna a indignarse.

El senyor Muntanyola insisteix, dient que lo que proposa no es més que'l compliment d'un acord consistorial.

El Carreté: Demana la paraula!

El president: No hi ha paraula!

El Carreté: Doncs, vull parlar!

El president: No hi ha paraula!

El Carreté: Com s'entén? No vull callar! Ja'n parlaré!

Diversos regidors: Fora! Fora!

Cris. Escandol dels llerrouxistes. El Carreté, sense poder més, s'indigna i protesta la campanya, sense aconseguir restablir el orde.

El senyor Serrallana creu que amb la proposició del senyor Muntanyola's perd temps. Ara, si aquell vol entrar al despaig ordinari, sense discutir els dictaments de sobre la taula, es altra cosa. Creu que ell i els seus amics tenen d'estar al costat del senyor Carreté, sense que això vulgui dir que l'arcalde l'hagi atropellat en son dret. Proposa que se despatxin les mocions, que no porten discussió, y que després s'entri en el despaig ordinari, y en la sessió propera pot complir-se rigorosament el Reglament.

El senyor Muntanyola diu que les mocions poden dir discussió, però que això no obstant no té inconvenient en que's senyors Soriano y Carreté expliquen les seves mocions sempre que seguidament s'entri a l'orde del dia.

S'acorda de conformitat.

Respirant per la ferida

En Soriano explica la seva interpellació. Y què diu, senyors, en Soriano!

Se queixa de que havent-hi hagut una vergent de carbó a la guarda municipal, no s'hagi provat amb en Lloper Assens, que descobrí la mena segregada, sinó que s'hagi donat a un guarda urbà, ordenansa de l'arcalde, Això, diu, porta murmuracions que involucren a tot l'Ajuntament. Per això censura a l'arcalde.

L'arcalde: Les censures del senyor Soriano no m'hauran.

El senyor Soriano s'indigna.

En Ruiz Morales: Molt malament.

El president: No busco's vostres aplaudiments.

El senyor Miró: S'ha d'esser més discret! El càrreg li obliga.

Entre's llerrouxistes se nota una grossa efervescència.

El president continua dient que si glespi de tres mesos d'ocupar l'arcalde, no troben contra la seva actuació presidencial sinó altres càrreg, que d'haver pagat el contingent provincial y el d'haver ascendit a cabo al seu ordenansa que, ademés, diu, es el porter de casa meua (rumors en els llerrouxistes), poden honrar-me les censures.

Aquí el president no té un reglament en el que apoiar la seva autoritat y ademés d'això, quan actua com arcalde's troba amb dificultats grosses amb l'ordenansa de pagaments, perquè la llei que la regula no s'ha complert de la molt temps. Y es segurament degut an això que en caixa no hi ha més que una quinta part de lo que's deu. En quant als nomenaments formen un líbre les sollicituds que té y com que no pot fer mil·lars d'aquí les censures.

Parlant de lo del guarda Assens, recorda que buscà anteceder y amb ell a la vista no ho volgué resoldre, sinó que ho deixà a la resolució de l'Ajuntament, demanant que fos aquest el que premés. En la sessió passada en la que's parlà d'això, ningú demanà cap recompença, y ara venen les censures.

Enumera's mèrits del guarda urbà que ha estat ascendit a cabo de municipals. Que aixequi el dit diu, els qui no hagin ascendit al seu ordenansa.

En Doménech, alçant el braç: Jo! (Grans rialles.)

Una den Garriga

Fa una moció demanant an en Pich que se retirin les plaques que en el districte vuité hi han per ordenar als automòbils que vagin al pas.

Els seus aliats regionalistes li observen que això es qüestió de l'Ajuntament.

En Garriga s'escorça y diu que ho ho sabia.

Després pregunta si s'ha fet quelcom per averiguar si es cert que hi ha mort una persona atacada de rubia, després d'haver matat al Laboratori.

L'arcalde li contesta que ha anat fer averiguacions y si convé fer expedient.

La barrabassada den Pich

En Lladó demana que s'acardi si es cert que han dit els periodistes que l'arcalde entrà en blanc al presdè de la Comissió de Foment, cinc credencials, perquè d'esser-ho, significaria una immoralitat.

L'arcalde y en Pich neguen que la nova sigui certa, explicant aquell lo que succeí.

El senyor Lladó insisteix en la seva petició y l'arcalde aclareix les seves anteriors paraules.

El senyor Fabra diu que no té cap votant per lo qual demanarà a la Comissió de Foment que li reservi el primer torn de provisió de vagants.

Orde del dia

Carbó
Dictamen de majoria y minoria, sobre l'adquisició de carbó per les màquines elctriques de Moncada. L'un proposa que s'adquireixi per subasta y l'altre per concurs.

S'entenda una discussió en la que interveuen els senyors Nolla, Millan, Malons, Guàrdia y Pich, acordant per fi que no's vagi a la subasta, adquirint-se carbó per valor de 2.000 pessetes.

Diverses

El senyor Condominas proposa, y així s'acorda, a propòsit d'un dictamen que's llegeix, que quan se tingui de gestionar algun assumpte a Madrid, se nomeni sempre al mateix advocat, sense necessitat de dictamen.

El mateix senyor Condominas protesta del mal estat del carrer de Pelai, demanant que s'arregli aviat, a lo qual accedeix, en nom de la Comissió, el senyor Ripoll.

El senyor Mir sosté, en un llarg discurs,

COMENTARIS

Ministeri de menor quantia

El nou Govern ha sigut considerat insignificant pels centres polítics madrilenys.

Però cal confessar que no podia en Canalejas infundir major importància a la llista dels ministres. Ni el partit titular liberal té homes de primer orde, ni la política d'aquest partit té cap eficàcia, ni està en Canalejas en condicions adequades per al plantejament de cap idea nova.

El liberalisme dinàstic no es res més que una manifestació supererà. Li manquen idees, homes d'alta intel·ligència y vigorosa voluntat, ambient propici dins del règim, esperit expansiu y renovador. Per això no fa res que pugui significar progrés y força de la consciència social, res que l'emancipi de la tutela del matrimoni, res, en fi, que dongui virtualitats a la seva política.

En Canalejas està ja a les acaballes de la seva estada en el poder, preparant, com un vulgar agent, la tornada den Maura. Fins a la seva caiguda no ha de realitzar cap iniciativa ni cap reforma. Y per tot això la llista dels seus ministres podia omplir-se amb les personalitats, més o menys anònimes, de la majoria parlamentària. Quan no s'ha de fer res, ni se sab fer res, entren en torn els indites.

La plana blanca de l'obra liberal dinàstica constitueix a Espanya prova plena de que les llibertats polítiques y socials mai triomfaran dins de la monarquia.

El partit den Melquíades Alvarez

Un telegrama d'ahir, de la premsa associada, indica que'l senyor Alvarez ha repetit el seu propòsit de realitzar aviat un viatge de propaganda republicana per Catalunya, al·legant que estava disposat a declarar que acceptava totes les autonomies.

Això darrer indici, si's confirma, rellueix y importància. Però serà necessari que d'una manera concreta y categòrica se definixin les concepcions autonomistes del senyor Alvarez y del seu partit, precisant-se les facultats, els poders y els medis econòmics de les corporacions autònomes.

Aquest magne problema autonomista té a Catalunya una immensa força. Es la base sòlida de l'acció col·lectiva. Emanà de la personalitat nacional, de l'ànima històrica y viva del poble. Constitueix la nostra esperança, demà, que nosaltres xitrem en una gloriosa Democràcia y en una República federativa.

El senyor Alvarez ens dirà probablement lo que pensa en orde al nostre sentiment, alhora fortament nacionalista y netament democràtic. Y nosaltres li direm an el el pensament nostre en orde als ideals concrets del seu partit y a l'eficàcia que pugui tenir a Catalunya.

Però ens plau avançar, amb plena convicció de no equivocarnos, que a Barcelona y a Catalunya no es possible un partit republicà que tingui a Madrid la seva direcció y el seu centre de gravetat, si aquest partit ha d'aspirar a la devoció de molts patriotes y a una influència legítima sobre l'opinió pública catalana.

Entre nosaltres no podem tenir un valor social considerable ni el desig d'actuar amb eufemismes, ni el propòsit de suscitar incoïnències. Es precis produir amb claretat y amb enèrgetica, afrontant totes les contingències de la vida pública, y desplegant amb puresa la voluntat y l'intel·ligència.

L'U. Gremial contra la llei del Descans Dominical

L'Unió Gremial ens interessa la publicació de la nota següent, que per no trèure-li expressió deixem en son text original:

«La Unió Gremial en nombre y representació de los industriales detallistas de esta ciudad protesta energicamente del proceder de los agentes de la autoridad observado en el domingo último al exigir el cumplimiento de la ley del descanso dominical, determinando a instancias y empleando medios sólo adecuados para profesionales quecuencarios; cerrando puertas de establecimientos que por no tener otra salida que la de la tienda la ley les autorizaba para tenerlos abiertos y obligando a salir fuera de sus casas con empujones las familias de los propios dueños. También protesta de que la seguridad personal queda completamente desatendida los domingos, viéndose aporreados establecimientos, exentos del descanso, en las primeras horas de la mañana, sin que los encargados de velar por el orden pongan coto a tan lamentables desórdenes. Tráese de extremar las medidas de rigor incluso apelar al encarcelamiento para los que desobedecen de la ley Dominical. En el Congreso por Diputados que creen representar Barcelona se han recordado como buenos los tiempos de La Clavina y Ossorio en que más de quinientos industriales sufrieron prisión por incumplimiento de la nefasta ley Dominical y se pagaron más de setenta mil duros de multas al mismo objeto; pero en cambio nadie ha recordado la triste caída de un gobernador arbitrario e inquisitorial que arrastró a todo un partido y que mantuvo el orden amparado en el rigoros castigo y no en la paternal tutela que deja en el ánimo de los gobernadores impuderos recuerdos de satisfacción y gratitud. Repetimos una vez más partidarios siempre de que el obiero disfrute de un día completo de descanso en cada semana, protestamos y no admitimos la ley Dominical, en la forma como se interpreta, quien sostenga lo contrario, ostente la más alta representación de delito, no puede habitar en nombre nuestro lo desautorizamos si a ello se atreve. Próximamente tendrá lugar en la Unión Gremial una reunión de industriales de todas clases para tomar acuerdos concretos y enérgicos en defensa de nuestros intereses si las autoridades continúan desatendidas de los atropellos que sufren las tiendas y se dedican única y exclusivamente a la persecución de hombres industriales».

FILLS DE F. MAS SARDÀ

RAMBLA DEL CENTRE 20. - BARCELONA
Negociem els cupons dels Deutes Interior y Amortizable 4 per 100, venciment primer de abril próxim.

Centres y Concerts

Els següents establiments s'han ofert per vendre localitats per la funció que ha organitzat la Cambra de Violins, al teatre de Novetats a benefici dels soldats ferits de Melilla y de les famílies dels morts, en el qual funció treballarà gratuïtament la Roser Pino y l'empresari cedirà el local:

Hoteles: Cuatro Naciones, Colón, Orient, Falcó, Anglaterra; Restaurants: Maison Dorée, Royal, Munich, Suís, Continental; casa Salva (Ronda Sant Pere, 19), casa Carbó (Ronda Sant Pere, 21), Perqueria Llor (Fontanella, 22), casa Massana (Ferran, 14), Confiteria Rosa (Rambla de les Flors, 20).

Ademés la Cambra ha establert la Compagnia en son escaig, Ronda de Sant Pere, 13, on s'exposen llorges y butxaques de dos quarts de vuit a dos quarts de deu.

Les dones localistes se troben a la taquilla del teatre.

A SANT CELONI
El pròxim diumenge s'estrenarà en el teatre «La Constància» de Sant Celoni el drama en tres actes de don Isidre Maltà: «El calvari d'una marea y ademés l'episodi den J. Bargas d'ordi Erine. Els protagonistes de dites obres core a càrreg del jove primer actor don Joan Santacana y de la primera actriu senyoreta Antonia Vallé.

NOVETATS
Procedent de Madrid arribà anit la Compañia dramàtica que actuarà desd'el dissabte, dia 16, al teatre de Novetats. Al davant de la Compañia hi figura com primer actor y director don Francisco A. Villagómez y forma part de l'elenco la primera actriu senyoreta Enriqueta de Palma. Demà publicarem la llista del personal artístic, preus y condicions de l'abonament a dies de prova.

PALAU DE LA MÚSICA CATALANA
L'Administració del Palau de la Música Catalana ens comunica que'l quint concert d'abonament o sigui el corresponent a demà dijous, queda aplaçat per a divendres al vespre. A causa dels molts ensaigs que requereix l'extensió y dificultats de la Gran Misa en si menors de J. S. Bach, no ha sigut possible donar-ne l'audió el dia assignat.

Dr. J. LORCA

Ex-monitor de la Clínica de Vies Urinàries de la Facultad de Medicina de París. Consulta: Plaça de Catalunya, 3, primer, de 5 a 7. Econòmica per obrers, de 7 a 8.

Bàsculas-Caixes Pibernat per Cabals Avinyó, 8-16

CRONICA DE FORA

Informació d'Espanya

PER TELEFON
Y TELEGRAF

Madrid, 12 de 10 matí a 9 nit

LA CRISI RESOLTA

El nou Govern

El nou Gabinet ha quedat constituït en la forma següent:
Presidència.—Camelejos.
Estat.—García Prieto.
Guerra.—General Lluís.
Marina.—General Pidal.
Hisenda.—Navarro Reverter.
Foment.—Villanueva.
Instrucció pública.—Alba.

El que dimitixen

L'Amali Gimeno
Han presentat la dimissió els senyors Armilla i Montero Villegas, director d'Obres públiques i subsecretari de Gracia i Justícia, respectivament.
El senyor Canalejas no ha pogut baixar a l'estació a rebre al senyor Gimeno, però per telèfon han parlat breument, dient-li el senyor Gimeno que ja sabia que estava incondicionalment a les seves ordres i podia disposar d'ell com sempre.
El senyor Canalejas ha dedicat frases a ponderar l'última amistat que l'unia amb don Amali Gimeno.

La jura-Consell al palau.

Aquest matí la plàssa d'Orient ha estat animadíssima, perquè aprofitant l'esplendor del temps molts curiosos hi han acudit amb objecte de veure l'arribada dels nous ministres.
A dos quarts d'onze han començat a arribar els ministres.

Tots vestien d'uniforme.
El senyor Canalejas ha estat el primer. Després han arribat els d'instrucció pública i Marina.

Interrogats pels periodistes cap manifestació han fet d'interès, limitant-se als amics de jura i Consell, ja coneguts.

A les onze havien arribat ja tots els ministres.

Els que per obligació tenien que acudir a l'entrada del palau han quedat esperant que els fotografessin, han agafat els carruages, marxant a salutar a l'infanta Teresa.

El senyor Alba ha marxat des del palau a casa del senyor Gimeno, per convenir la hora de la pressa de possessió.

El president del Consell, al rebre als periodistes en el seu domicili, els ha fet les següents manifestacions:

—L'acte de la jura dels nous ministres s'ha verificat amb arreglo a les fórmules de costum.

Després, segons ja vaig anunciar, el rei ha presidit el Consell.

En ell he pronunciat un breu discurs de salutació al monarca i de cortesia pels nous companys, fent sa presentació.

Es clar, que m'he excusat d'alguns elogis, perquè tots els ministres que entren ara en el Govern eren ja coneguts del rei.

He cedit la paraula al ministre d'Hisenda, perquè apart la qüestió internacional, la dels pressupostos és la que més formalment interessa al país en aquests moments.

El senyor Navarro Reverter ha parlat durant tres quarts d'hora, fent una metòdica exposició de l'estat de nostra Hisenda, expressant-se en termes que esvaeixen tot temor.

El nou ministre no ha dit que sigui gaire llarguera la situació econòmica actualment, però ha exposat amb claredat que no hi ha motiu per entregarse a exagerats pessimismes.

Després del Consell, el rei ha firmat un decret rehabilitant en el seu títol d'infant d'Espanya, a don Alfons d'Orleans, fill de l'infanta donya Eulària.

El senyor Urzúiz

Com que s'havien fet molts comentaris respecte a la visita del senyor Canalejas al senyor Urzúiz, s'ha donat la suficient explicació semi-oficial.

Lo correu fou que al ser ofert la cartera al senyor Urzúiz, se negà a acceptar-la, si bé declarant la gratitud que en ell despertava l'honorament.

Potser influït en la negativa que el rebent se dit senyor en actitud d'independència respecte a la majoria pogués donar-se a sa acceptació cert caràcter irrisori.

La veritat és que l'exministre d'Hisenda, a l'expressar sa gratitud al senyor Canalejas, manifestà que podia comptar amb sa benevolència i simpatia i son concurs, però des de fora del Govern.

El senyor Urzúiz mantindrà, doncs, sa actitud de benevolència quan no d'identificació amb el nou Govern.

Lo que diu en Navarro Reverter

«La Mañana» publica una intervista amb el senyor Navarro Reverter.

Aquest compara l'actualitat amb els temps de les guerres colonials.

Els temps actuals són molt millors. En aquells enviàvem a Cuba i Filipines centenars de milions. El país no tenia la capacitat contributiva que alansa ara. Se lluitava amb moltes dificultats i no m'ensarà de repetir que nostra obra fou immensa, però que s'atengué a les obligacions de moment i al mateix temps deixàvem les coses de manera que fou possible l'obra del Villaverde; sense aquests fonaments la seva obra hauria sigut estèril.

La situació actual no es faiguer, però d'això a dir que estem pitjor que en 1900 hi ha una gran distància.

Allegix el senyor Navarro Reverter que ha d'estudiar els compromisos que hi ha adquirits per al present, però l'any pròxim i per a dos anys més.

Quan ho sapiga serà ocasió de parlar de recursos heròtics. El remei és precis treure dels pressupostos.

No li sembla pràctic que als tres mesos d'exercici comenci a discutir un pressu-

post que regirà lo més aviat tres mesos després. Es millor fer els pressupostos nous per presentarlos a les Corts el maig. Aquest any devem seguir amb el de 1911 prorrogat.

Amb el senyor Navarro Reverter amb aquestes paraules:

—Miri, ja he tingut una gran satisfacció. El president digué que comptant amb la meua voluntat aniria jo a Hisenda; se telegrafia la notícia a l'extranger i se'm saludà amb una alsa de 80 cèntims.

Els alts càrrecs

Així com ahir tot era calendaris respecte el nom dels nous ministres, avui tothom parla de la provisió d'alts càrrecs.

Se dona com a molt probable que el senyor Navarro Reverter, si no de moment, en dies successius, canviará la major part del personal tècnic del ministeri d'Hisenda.

Al redós del nou Gabinet

Els canalejistes, encara que sense fer públic el seu disgust, sembla que son els més contrariats per la constitució del nou Govern, en el que hi ha un sol ministre, el senyor Arias de Miranda, que representa als antics amics del quele del Govern, als que l'acompanyaren en els llargs dies de disident.

El ministeri compta amb dos ministres, els senyors García Prieto i Barroso; els moresistes amb tres, els senyors Alba, Villanueva i Lluís; el senyor Navarro Reverter es un terme mitg entre canalejistes i moresistes, i el general Pidal, en realitat agé a les lluites polítiques, pot dir-se que es un canalejista de nou encuny.

Preses de possessió

El senyor Navarro Reverter ha pres possessió del ministeri d'Hisenda.

El senyor Rodríguez li donà possessió del càrrec i el va presentar al personal del ministeri.

El senyor Navarro Reverter pronuncià un discurs elogiant la tasca del ministre sortint i dient que ha sapigut portar una cartera difícil.

Li confetellà el senyor Rodríguez.

Mentres estaven reuint arribà al ministeri d'Hisenda'l comte de Romanones. Digué que anava a despedir-se del senyor Rodríguez.

Els periodistes varen preguntar-li quan se reanunsien les tasques del Congrés. El comte digué que lo més aviat seria dintre de aquesta setmana, perquè'l Govern tenia que preparar-se.

Rumors i calendaris

Ha circulat el rumor, que acull la premsa de que'l senyor Suárez Inclán havia dimisit el càrrec de president de la comissió de Pressupostos del Congrés. El rumor es totalment inexacte.

L'interressat ens ho ha negat, afegint que no ha pensat sisquena en ella.

Ignat rumor ha circulat respecte del visipresident del Senat senyor López Muñoz, qui per telèfon ens ha dit que no ha pres cap resolució, essent per lo tant infundat el rumor.

Sonen molts noms per ocupar als càrrecs amb motiu de la crisi ministerial i se parla de dimissions que els interessats no pensen presentar.

L'única dimissió irrevocable és la que ha presentat don Luis Armilla del càrrec de director general d'Obres Públiques, per raons de delicadesa, però sona el seu nom per altre càrrec.

Síndica para reemplazarlo en la Dirección general d'Obres Públiques als senyors Gómez de la Serna y don Bernat Sagasta.

Don Avel·l Montero Villegas ha retirat la dimissió del càrrec de subsecretari de Gracia i Justícia.

Se diu que també l'ha retirat el senyor Zorita, subsecretari d'Hisenda.

La premsa de Madrid

«El Imparcial»,

En l'article de fons aplaudeix la tasca que ha realitzat el senyor Gasset en el ministeri de Foment, i diu que abandona la cartera per l'hostilitat dels conservadors.

Considera que'l nou Govern té que atendre a dues exigències: treure tota la tula de l'adversari però que no's repeteixi la crisi, i embestir de cara's problemes amb els ults, i posals en l'opinió pública i en les necessitats de la nació.

Recorda la gestió del senyor Gasset i tracta de demostrar que fora dels plans d'obres públiques, el Govern careixia de programa.

«El Liberal»,

Diu que'l nou Govern inspira dues esperances. És la primera la de que'l nou gestor de l'Hisenda, atent a salvar la seva responsabilitat i la seva categoria, digui a Espanya, sense eufemismes ni reserves inútils, quina és la seva veritable situació econòmica, bé per que's decidirà a una inexorable poda o bé per que's resigni a sotmetre's a la trituració que dintre un terme curt li espera.

En quant a la segona esperança la té en que'l senyor Villanueva, gran conservador del Rí, contingui al senyor Canalejas en els seus accessos belicosos.

«El País»,

Diu que la darrera crisi, com totes les parcials, debilita la situació política.

Afirma que un dels pocs mèrits del senyor Maura fou fugir d'elles i que les morts del general Loño i del senyor Sánchez Bustillo fou l'única que obligà al quele de la situació a conservar a canvi de ministres.

Allegix que reservà'l judici sobre la significació del nou Govern per ser molt aviat encara.

«La Mañana»,

Se mostra complaent aquest periòdic per la marxa dels desenvolupaments polítics al veure que s'ha resolt la crisi en dotze hores.

Espera que'l Govern complirà en breu plans un notable programa en l'orientació dels negocis públics en lo que resta molt que fer.

Considera que's ministres sortint si no alcansaren èxit en sa tasca, tingueren bona voluntat i que's entrants vengueren precedits de prestigi.

Allegix que'l partit liberal pot alcansar una gestió brillant en aquesta etapa que s'ha inaugurat amb bons auspis.

«El Universo»,

Califica la crisi de crònica. Diu que'l senyor Gasset ha sortit del ministeri per la força dels seus propis descaorts, amb el se-

ver acompanyament de nombroses centures de l'opinió, i que's mèrits dels nous ministres, comparats amb els dels sortint, no permeten abrigar l'esperança d'un alvi en el mal.

«La Epoca»

Diu que la crisi és conseqüència natural dels descaorts i fracassos dels ministres sortint, com ho ha evidenciat el partit conservador, únic partit que ha cuidat de denunciarlo davant del país.

El senyor Gasset, alegix, ha comprés la situació d'afuscia que li havia creat la sessió del dia 4 en el Congrés.

El senyor Gimeno ha caigut en forma estranya, ja que ni siquiera s'ha comptat amb ell per tramitar i plantejar la crisi.

El fracàs del senyor Rodríguez no ho han pogut borrar ni la xaranga de la supressió dels consums ni les injuriet al partit conservador atribuïntli la culpa de la desastrosa gestió econòmica.

Fracasà també'l senyor Canalejas com a ministre de Gracia i Justícia, quins errors en el maneig de la magistratura no podria quedar sense sanció abandonant els plans reformistes amuntats desde'l mes d'abril.

—En altre lloc el mateix periòdic examina el resultat de la crisi.

Diu que hi ha molt que aclarir i comentar i que per de prompte convidaria que'l senyor Canalejas explicés la significació del senyor Villanueva sobre la qüestió marroquina.

Es sabu, alegix, que'l criteri seu personalissim no's compagina amb el sustentat pel senyor García Prieto.

Madrid, 12, de 11 a 1 matí

Consell a Governació

A un quart de set començà'l Consell de ministres en el ministeri de la Governació.

El primer en arribar fou el senyor Villanueva que digué als periodistes que li havien allí, que ja li havia donat possessió el senyor Gasset de la cartera de Foment i que ho feu amb forma molt afectuosa i que'l personal d'aquell departament fou al ministre sortint una despedida cariñosa.

El general Pidal a l'arribar al ministeri de la Governació ens digué que acompanyarà als reis en son viatge a Alacant.

El senyor Alba se dirigí sonrient als periodistes i ens digué: Un altre dia jo's donaré noticies.

El senyor Navarro Reverter desmentí el rumor que havia circulat de que los partidaris de sospendre les sessions de les Corts fins al mes de maig.

En aquest assumpte, digué, no podia jo fer indicacions en cap sentit, així potentia a l'alta política. Lo que s'ha emba bé és que fins que retorni d'Alacant el senyor Canalejas no's reanunsien les sessions.

Opina'l nou ministre d'Hisenda que en son departament deuen seguir en sos llocs els funcionaris que desempeyaven als càrrecs amb l'anterior ministre.

El senyor García Prieto digué que'l dijous celebrará una altra conferència amb els embaxadors de França i Anglaterra en les negociacions franco-espanyoles.

El senyor Canalejas a l'arribar al ministeri de la Governació para celebrar Consell ens digué que donà possessió al senyor Arias de Miranda de la cartera de Gracia i Justícia y que després visità al senyor Montero Ríos y al comte de Romanones para tractar de qüestions parlamentaries.

Alegí el senyor Canalejas que en el Consell se resoldrà'l dia en que hauman de reanunsar les sessions de les Corts.

A un quart de nou acabà'l Consell de ministres. El senyor Barroso rebé tot seguit els periodistes i ens donà la següent referencia sobre'l Consell:

Se tractà amb preferència de tots els assumptes d'entitat y de les negociacions diplomàtiques.

Cada ministre de l'interior Gabinet donà compte dels assumptes més sortint de son respectiu departament para que s'informessin els ministres entrants.

Se parlà dels treballs parlamentaris y del desitg de que's reanunsin aviat les sessions de Corts, però's ministres nous tenen de enterar-se dels assumptes.

El senyor Canalejas se posarà d'acord amb el comte de Romanones y amb el senyor Montero Ríos para convenir la data en que's reanunsaran les sessions.

El rei expressà'l desitg de que abans de anar a Alacant volgués despatxar amb els senyors Alba y Villanueva. Ho farà'l dijous, ja que no hi haurà Consell al palau per haverlo celebrat avui.

El senyor Navarro Reverter hi anetuel que dirigirà una circular a tots els ministres demanantlos dats sobre's gastos y ingressos de cada departament para comensar desseguida la tasca econòmica.

No's tractà en el Consell res del personal, cada ministre se posarà d'acord amb el president para cobrir les vagues que amb motiu de la crisi ocorreixin, que seran poques.

En el Consell també se parlà del conflicte dels carbons. Les noves oficials que's tenen sobre aquest assumpte no difereixen de les que comunica la premsa.

Es probable que abans del dijous se celebri un altre Consell de ministres.

El pròxim debat

Se creu que en el debat polític que s'entendrà en el Congrés sobre la darrera crisi hi intervindran els republicans y que un diputat de la majoria tractarà de la presència en el banc blau d'un ministre.

Lo que diu «El Correo»

Parlant de la crisi ministerial diu, entre altres coses, «El Correo»:

La forma en que s'ha resolt la crisi demostra l'experiència y sagacitat de la Corona en sa actuació en les modificacions ministerials.

S'ha evidenciat també l'acert perquè ni remotament s'ha pensat en altra solució diferent y menys en dissoldre les Corts impudent que durin tota la vida legal.

Madrid, 12, de 10 matí a 9 nit

«La Gaceta»

Entre altres coses publica:

Decret aprovant l'admit pla de reparació de carreteres de l'Estat para l'any actual: Corresponden a Balcars reparacions en 3 carreteres, a Barcelona en 13, a Girona en 5, a Lleida en 12 y a Tarragona en 9.

Les reparacions son: construcció de ponts, barracles de peons caminets, adobiquins y altres treballs anàlegs.

Resolent expedient incoat a instancia de l'Ajuntament de Vil·la, en sollicitud de que s'adicioni a la tarifa especial para'l servei

benefici sanitari aprovat per real orde de 5 de setembre de 1900, diversos medicaments que's detallan.

Anunciant haver sigut nomenat don Ferran Serret Tarragó, quele de la secció de examen de pressupostos y comptes municipals de la província de Girona.

Deixant sense efecte les circulars de la Inspecció general de Sanitat exterior, quils dats s'indiquen relatives a l'estat sanitari de Rumania.

Aprovant la distribució del crèdit del capítol 22, article segon, concepció segon del pressupost d'obligacions del ministeri de Foment para'l servei central hidroliu de la Direcció d'obres públiques.

En ell hi ha consignat para la divisió del Pirineu Oriental: jornals y materials 4 mil pessetes y indemnizacions 6 mil pessetes.

Noves de Tànger

Telegrames de Tànger donen compte de que's troba allí, allotjat a l'Hotel Tetil, el príncep Lluís Felip d'Orleans, quele de la casa de França.

Segons se diu, el príncep se proposa anar a Larache amb objecte de visitar a sa germana la princesa Isabel duquesa de Guisa que resideix allí.

—El Comitè d'Obres públiques de Tànger se reunirà'l dia 17 en la Delegació xerifiana, amb objecte de procedir a la designació del contraltista que hagi d'encarregar-se de construir la dársena d'abrig para embarcacions menors a Casablanca.

Els que se'n van

Ha mort a les dues de la matí el president del Centre Hispano Marroquí de Madrid, don Eduard Saavedra y Moragas.

Havia nascut a Tarragona y era persona molt competent en materia africana.

Lo del Marroc

Les tasques de la comissió franco-espanyola

La comissió franco-espanyola que entén en el règim administratiu que hagi d'establir-se al Marroc, continua sos treballs sense interrupció.

Segons nostres noticies, encara que amb certes discrepàncies y reserves, pot dir-se en general que'l treball de la comissió tècnica se desenvolupa en sentit molt amistos y de gran armonia.

Fins ara s'ha tractat dels tres primers punts que són: les Duanes, el Deute flotant y la qüestió de les garanties.

Es públic que les Duanes del Marroc estan afectes a un emprèstit fet en 1904 per la quantitat aproximada de 60 milions de pessetes, a altre emprèstit fet en 1910 de 100 milions y picu de pessetes, y al pago en cas d'excedencia d'ingressos de l'indemnissació de guerra reconeguda a França per valor de 70 milions y picu de pessetes.

Segons aquests punts la preferencia legal para'l color es naturalment, la següent: primer, emprèstit de 1904; segon, emprèstit de 1910, y tercer, indemnissació de guerra.

La zona que a la fi tingui Espanya al Marroc, estarà, naturalment, afectada a la part al·lota que pugui correspondre en tots aquests gravàmens.

Respecte aquest punt versaran les negociacions, puig el síndic de tenedors del Deute es avui de fet el veritable administrador de totes les Duanes del Marroc.

Hi ha, ademés, segons nostres noticies, altre pacte entre'l soldá y Espanya de pagar l'indemnissació de la guerra de Melilla, y segons informes, aquesta indemnissació ha d'esser de 60 milions y picu de pessetes y té per garantia l'impost mitger que pugui establir-se y cobrar-se en tot l'Imperi del Marroc.

En quant al primer punt, o sigui al referent es complet entre'l comissionats y que sols al règim de les Duanes, se diu que l'acord haurà alguns lleus detalls de procediment.

Respecte'l Deute flotant tenim entés que hi ha també unanimitat completa.

En quant a les garanties també sembla que hi ha acord en principi, però que existeixen algunes discrepàncies d'entitat al tractar de concretar aquests acords.

Respecte a la organissació del Banc de l'Imperi y a la qüestió de la moneda, se diu que s'ha esbrinat la qüestió y que's tractarà d'ella y s'ultimarà amb gran esperit d'armonia en les pròximes reunions dels comissionats.

Demà, a dos quarts de set de la tarda, tornarà a reunirse la comissió. Se creu que les conferències acabaran durant aquesta setmana.

Madrid, 13, de 1 a 3 matí

La malaltia del governador

El senyor Fernández Latorre s'ha agravat considerablement en sa malaltia.

El visitador agra's tarde'l senyor Canalejas y altres ministres para conèixer l'estat de gravetat del malalt.

En Dato

Avui ha tornat a Madrid el senyor Dato procedent de Sevilla.

L'esperaven a l'estació alguns amics y coreligionaris.

La comissió de suplicatori del Congrés ha prosseguit avui l'examen dels dictàmens sobre's suplicatoris pendents.

El senyor Nougués informà davant la comissió sobre un suplicatori demanat contra el.

De Bilbao

Bilbao.— Regna gran entusiasme entre els republicans amb motiu de l'excursió a Eibar que's celebrará el mes de maig.

—Els cotres regionals preparen festes amb motiu de l'aniversari de la batalla de les Navas de Tolosa.

Molts minyons de l'actual reemplés s'excusen del servei obligatori alegant excepcions que autoriza la llei.

La Sucreria

En la Borsa s'han reunit bon nombre de accionistes de la Societat General Sucreria para acordar demanar al Consell d'administració de dita Societat que convoqui junta general extraordinària para la modificació de l'article 34 dels estatuts en el sentit d'autoritzar al Consell d'administració para que amb els beneficis pugui comprar accions preferents que se cedin per baix de la part en la Borsa.

Presidí la reunió el marqués de Cortinas y s'adhieren a ella socis representant 120 mil accions.

Tots els concorrents se mostraren conformes amb l'idea objecte de la reunió.

El president de la comissió de Saragossa, senyor Ucoley, proposà que's gestonés la reducció dels impostos y també un concert para transformar el negoci.

De Saragossa

Saragossa.—L'Ajuntament s'ha constituït en sessió extraordinària para tractar de solucionar l'assumpte dels hortallans.

L'acorde comunicà'l resultat de les gestions realitzades prop dels hortallans y donà compte de l'escrit de la comissió quina potició principal es en el sentit de que's cancel·li el nou mercat per la venda de verdurs prohibint la venda fora de l'edifici destinat a tal objecte.

Entrega d'una làpida

L'Acadèmia senyor Pérez de Guzmán hi entregà a la Real Academia de l'Historia una làpida monumental que's espanyols residents a l'Argentina dedicaren en 1897 a la memòria don Cánovas del Castillo.

La làpida serà colocada en el saló de sessions de l'Acadèmia.

Informació de l'extranger

Contrabandol de guerra

Dunkerque, 12.—An aquesta Duana s'han descobert deu caixes més de contrabandol de guerra.

